

ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG DOTYCZĄCYCH OCENY	
TYTUŁ OCENY	Fundusz innowacyjny – ocena funkcjonowania
WIODĄCA DG I ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ	1. Dyrekcja Generalna ds. Działań w dziedzinie Klimatu (DG CLIMA.C.2 Rozwiązania niskoemisyjne (II): Prace badawcze i wdrażanie technologii niskowęglowych)
ORIENTACYJNY HARMONOGRAM (PLANOWANE TERMINY ROZPOCZĘCIA I ZAKOŃCZENIA)	Planowany termin rozpoczęcia: IV kw. 2024 r. Planowany termin zakończenia: IV kw. 2025 r.
INFORMACJE DODATKOWE	https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-funding-climate-action/innovation-fund_pl
<i>Dokument przeznaczony wyłącznie do celów informacyjnych. Nie przesądza on o ostatecznej decyzji Komisji co do tego, czy inicjatywa ta zostanie zrealizowana, ani o jej ostatecznej treści. Wszystkie opisane tu elementy inicjatywy, w tym jej harmonogram, mogą ulec zmianie.</i>	

A. Kontekst polityczny, cel i zakres oceny

Kontekst polityczny

[Fundusz innowacyjny](#) jest jednym z największych na świecie programów finansowania wspierających wdrażanie innowacyjnych technologii neutralnych emisyjnie. Jego celem jest wprowadzanie na rynek rozwiązań, które:

- pomagają dekarbonizować sektory energii, przemysłu, mobilności i budownictwa,
- przyczyniają się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych,
- wspierają transformację Europy w kierunku neutralności klimatycznej, a jednocześnie sprzyjają konkurencyjności.

[Unijny system handlu uprawnieniami do emisji \(EU ETS\)](#) – największy na świecie system ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych – zapewnia funduszowi dochody z monetyzacji około 530 mln uprawnień w ramach ETS. Całkowity budżet funduszu zależy od wysokości opłaty emisyjnej. Zakładając, że wynosi ona 75 EUR/t CO₂, w latach 2020–2030 może on osiągnąć kwotę 40 mld EUR.

Fundusz wspiera projekty w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych, sektorów energochłonnych, magazynowania energii, utylizacji i składowania dwutlenku węgla, mobilności neutralnej emisyjnie oraz budynków. Przyznaje się z niego wsparcie dla projektów głównie w drodze przetargów konkurencyjnych: [zaproszeń do składania wniosków](#) w przypadku zwykłych dotacji oraz [aukcji](#). W ramach funduszu przyznano już około 12 mld EUR na ponad 200 innowacyjnych projektów (w tym projektów objętych procesem przygotowania umowy o udzielenie dotacji).

W 2025 r., a następnie co pięć lat, Komisja będzie oceniać funkcjonowanie funduszu innowacyjnego ([akt delegowany 2019/856](#)).

Ocena ta odbywa się w tym samym czasie co oceny funduszu modernizacyjnego i dyrektywy EU ETS.

Cel i zakres

Komisja oceni wdrażanie funduszu innowacyjnego w latach 2020–2024. Ocena będzie dotyczyć przede wszystkim synergii między tym funduszem a innymi programami UE, w tym programem „Horyzont Europa”, oraz procedur wypłaty wsparcia finansowego. Wyniki oceny zostaną wykorzystane do poprawy różnych aspektów wdrażania funduszu.

W ocenie uwzględnionych zostanie pięć kryteriów:

Skuteczność: stopień, w jakim fundusz osiągnął następujące cele:

- i. wspieranie projektów demonstrujących wysoce innowacyjne technologie, procesy i produkty, które a) są wystarczająco dojrzałe, b) mają znaczny potencjał redukcji emisji oraz c) są stworzone z założeniem zwiększenia skali w celu szerokiego stosowania w całej Europie;
- ii. zapewnienie wsparcia finansowego dopasowanego do potrzeb rynku i profili ryzyka kwalifikowalnych projektów, przy jednoczesnym przyciąganiu dodatkowych zasobów publicznych i prywatnych;
- iii. takie zarządzanie dochodami z funduszu innowacyjnego, aby osiągnąć cele dyrektywy EU ETS.

Efektywność: sposób wykorzystania uprawnień w ramach EU ETS w celu osiągnięcia oczekiwanych wyników funduszu (produktów, rezultatów i skutków), z uwzględnieniem obciążenia administracyjnego związanego ze stosowaniem, oceną i realizacją projektów.

Adekwatność: związek między celami funduszu a osiągnięciem celów klimatycznych UE – w szczególności ograniczeniem emisji i niezbędnym rozwojem technologii, przy jednoczesnym zwiększeniu konkurencyjności i odporności. W ocenie przeanalizowane zostaną również cele funduszu w kontekście przyszłego Paktu dla czystego przemysłu, w tym wspieranie trwałej konkurencyjności przemysłu i dekarbonizacji na dużą skalę.

Spójność: w jaki sposób poszczególne elementy funduszu (zaproszenia do składania wniosków, działania łączone, pomoc w opracowywaniu projektów, wsparcie dla krajowych punktów kontaktowych, działania w zakresie komunikacji i dzielenia się wiedzą itp.) działają w sposób spójny na rzecz osiągnięcia jego celów (spójność wewnętrzna) oraz w jaki sposób są one synergiczne z celami polityki UE i innymi programami, takimi jak „Horyzont Europa”, Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz InvestEU.

Unijna wartość dodana: stopień, w jakim rezultaty i skutki funduszu przyczyniają się do zmian spowodowanych interwencją Komisji w stosunku do tego, czego można było racjonalnie oczekiwać w wyniku działań krajowych.

B. Lepsze stanowienie prawa

Strategia konsultacji

DG CLIMA przeprowadzi 12-tygodniowe konsultacje publiczne w sprawie oceny funduszu innowacyjnego, poczynając od I kwartału 2025 r. Konsultacje będą dostępne za pośrednictwem portalu [„Wyraź swoją opinię”](#).

DG CLIMA zaprasza do udziału w konsultacjach przedstawicieli kwalifikujących się krajów, krajowych punktów kontaktowych, członków grupy ekspertów funduszu innowacyjnego, beneficjentów, poprzednich wnioskodawców i szerokie grono zainteresowanych stron (zob. sekcja „Grupa docelowa” poniżej). Kwestionariusz dostępny jest we wszystkich 24 językach urzędowych UE, a odpowiedzi można udzielać w dowolnym z tych języków.

DG CLIMA będzie promować konsultacje publiczne za pośrednictwem strony internetowej Komisji, mediów społecznościowych i bezpośrednio pocztą elektroniczną. Ponadto DG CLIMA ma zamiar poznać opinie zainteresowanych stron na temat wyników i wstępnych ustaleń konsultacji publicznych.

DG CLIMA podsumuje wszystkie działania konsultacyjne i wyniki w sprawozdaniu oceniającym.

Powody prowadzenia konsultacji
Konsultacje umożliwią zainteresowanym stronom wyrażenie opinii na temat funduszu innowacyjnego, w tym jego adekwatności, oczekiwanych korzyści, wpływu, wartości dodanej, synergii i stopnia dostosowania do innych programów UE.
Grupa docelowa
Konsultacje skierowane są do zainteresowanych stron z państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) i sektorów wspieranych z funduszu innowacyjnego (energia odnawialna, sektory energochłonne, magazynowanie energii, utylizacja i składowanie dwutlenku węgla, mobilność neutralna emisyjnie oraz budynki). W szczególności są one skierowane do zainteresowanych stron z sektora przemysłowego, instytucji finansowych, beneficjentów, poprzednich wnioskodawców, przedstawicieli państw EOG (w tym krajowych punktów kontaktowych), członków grupy ekspertów funduszu innowacyjnego oraz przedstawicieli środowisk naukowych. Obejmuje to również urzędników Komisji i innych partnerów instytucjonalnych, takich jak EBI.
Gromadzenie danych i metodyka
W ocenie wykorzystane zostaną dane jakościowe i ilościowe Komisji, przy wsparciu wykonawcy. DG CLIMA wykorzysta w szczególności dostępne informacje i dane z tablicy wskaźników portfela projektów w ramach funduszu innowacyjnego oraz wcześniejszych zestawień wyników i sprawozdań z postępów (2021, 2022). Wykonawca przeprowadzi analizy dokumentacji dostarczonej przez Komisję. Dodatkowy wkład w ocenę będzie stanowić przegląd literatury z innych istotnych źródeł, w tym opublikowanych i trwających prac Komisji, a także innych instytucji i zainteresowanych stron. Częścią oceny będą również studia przypadków dotyczące poszczególnych projektów, wywiady i ukierunkowane ankiety.